

PROJEKT OD NACIONALNOG INTERESA (PNI)

Standardizacija odijevanja u hrvatskim školama

Nositelj projekta: **Galeb dalmatinska trikotaža d.d., Omiš**

Voditelj projekta: **Anita Rogošić, struč. spec. oec.**
Stručni suradnik za potpore

PNI: Standardizacija odijevanja u hrvatskim školama

NAŠA MISIJA

Standardizacijom odijevanja u hrvatskim školama pridonijeti osiguravanju uvjeta za **borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti te smanjenja nejednakosti u društvu** kroz mjere smanjenja vidljivih socijalnih razlika uzrokovanih **dohodovnom nejednakošću** svih polaznika obveznog obrazovanja, uz istovremeno **jačanje konkurentnosti i razvoja domaće tekstilne industrije.**

Učenici OŠ Zmijavci nose Galeb polo majice!

PNI: Standardizacija odijevanja u hrvatskim školama

DOPRINOS PROJEKTA SLJEDEĆIM CILJEVIMA:

- Predloženi model standarda odijevanja u hrvatskim osnovnim i srednjim školama **pridonosi socijalnom ukjučivanju i smanjenju diskriminacije** na osnovi vanjskog izgleda među djecom i mladima, **čineći razlike među djecom manje vidljivima**.
- Bottom-up pristupom **uključeni svi relevantni dionici** na projektu, **uvažavajući stavove svih** kod donošenja odluke o svim aspektima standardizacije odijevanja u školama.
- Osnivanjem **stručne radne skupine** za praćenje provedbe i učinaka **projekta** utjecati na **donošenje pozitivnih politika i pravilnika na nacionalnoj razini** koje će pridonositi daljnjem širenju projekta.
- Pozitivan utjecaj na **zdravlje i kvalitetu života** sudionika obrazovnog sustava omogućavanjem dostupnosti provjerene i zdravstveno ispravne odjeće koja nosi međunarodne oznake kvalitete, uz konkurentnu cijenu.
- **Doprinos u rješavanju društvenih izazova** u području osiguravanja **kvalitete odgoja i obrazovanja**.
- Doprinos razvoju i **jačanju konkurentnosti domaće tekstilne industrije**.

Analiza stanja-STAVOVI

- U nekoliko provedenih anketa u 2015. u RH od 50% čak do 80% ispitanika izjasnilo se ZA uvođenje određenog oblika školske uniforme/standardne odjeće u hrvatske škole.

- **Nacionalno vijeće učenika Republike Hrvatske** također se zalaže za uvođenje uniformi u hrvatske škole jer smatraju da bi se tako poboljšali uvjeti u školama, da se ovako potiče jednakost jer postoji niz slučajeva da učenici maltretiraju jedni druge zbog odjeće kao statusnog simbola. Naime, mnogi ne priznaju nikakvu jeftiniju odjeću već samo marke pa učenici koji takvu odjeću ne nose, postaju predmetom omalovažavanja i izrugivanja.

- Ako pitamo isključivo učenike, u različitim anketama njih 50% do 65% je ZA, a 35% do 50% PROTIV školske odjeće, protivljenje je, očekivano, izraženije kod starijih učenika.

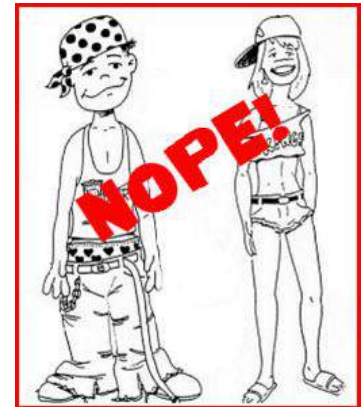
Analiza stanja-ARGUMENTI

ZAGOVORNICI

- ✓ smanjenje diskriminacije
- ✓ smanjenje vidljivih socijalnih razlika
- ✓ osjećaj pripadnosti i zajedništva
- ✓ odgojni element, kvaliteta obrazovanja
- ✓ poštivanje institucije/pravilnik o školskoj odjeći/prikladnost odijevanja

PROTIVNICI

- sputavanje individualnosti
- nametnuta pravila
- povratak u prošlost
- cijena

HRVATSKI PRIMJERI DOBRE PRAKSE

PRVI U HRVATSKOJ

U osnovnoj školi Antuna Mihanovića u Osijeku u školskoj godini 2015/16 svi će učenici od prvog do četvrtog razreda nositi školske uniforme. Prvi su ih prije tri godine počeli nositi prvašići, iduće školske godine i učenici drugog razreda, pa trećeg, a sada će i četvrti. Od slijedeće školske godine nosit će ih i peti razredi, a za četiri godine svi učenici.

*'Odlučili smo se na postepeno uvođenje jer najmlađi najlakše prihvaćaju uniforme. I mi ne koristimo pojam školska uniforma nego **školska odjeća** jer uniforma ima pomalo negativan prizvuk'*, ističe ravnatelj OŠ Antuna Mihanovića **Josip Mandurić**. Nakon tri godine nošenja školske odjeće, nastavlja, iskustva su više nego pozitivna.

Četiri majice dovoljne za cijelu godinu

*'Djeca na pitanje zašto vole nositi školsku odjeću svi odgovaraju **'Zato jer smo svi isti'**. Kod njih se razvio veći osjećaj pripadnosti školi, smanjile su se socijalne razlike i djeca se općenito bolje osjećaju'*, kaže Mandurić. Uvođenjem školske odjeće pojednostavio se život i roditeljima i djeci. Plus je i jeftinije slanje djeteta u školu.

'Jedna majka rekla mi je da sada s četiri majice može odraditi cijelu školsku godinu, a prije je to bilo nemoguće', ističe ravnatelj.

Školska odjeća u školi koju vodi sastoji se od polo majica s logom škole crvene boje za djevojčice i plave boje za dječake. Djeca uz to nose donji dio po želji, samo je bitno da je tamno plave boje. To mogu biti traperice, hlače, suknje,... Na godinu planiraju uvesti i jednaku obuću.

'Razmišljamo o suradnji s Borovom, na primjer Startasice bi bile dobra obuća za djecu, pa na taj način podupiremo i lokalno poduzetništvo', otkriva ravnatelj. Majice za djecu roditelji naručuju od proizvođača u Sesevskom Kraljevcu, cijena majice dugih rukava je 60 kuna, a kratkih rukava nešto niža.

Roditelji sami plaćaju majice i s time su sve svi roditelji složili od početka. Nismo ni razmišljali o tome da tražimo sufinansiranje od države', kaže Mandurić.

NAŠE ISKUSTVO I PRIMJER DOBRE PRAKSE

ipak se kreće 😊

S danom 18. siječnja 2016. Osnovna škola u Zmijavcima uvela školske odore!

Čitav je projekt realiziran nakon što su svoj pristanak dali Vijeće roditelja, Školski odbor te Vijeće učenika.

Osnovna škola u Zmijavcima uvela je službene školske odore, koje će učenici koristiti tijekom školskih aktivnosti. Tako su učenici u Zmijavcima počeli koristiti službene učeničke majice, kao prva škola na području čitave Imotske krajine, koja se odlučila na takav potez. Osnovnu školu u Zmijavcima pohađa 317 učenika i radi se, po brojnosti, o drugoj najvećoj školi u Imotskoj krajini.

Ravnatelj škole Ante Kujundžić:

- Kao ravnatelj škole, izražavam veliko zadovoljstvo realizacijom ovog projekta. Razlozi zadovoljstva ponajprije leže u činjenici kulturnijeg, ili pak ukusnijeg odijevanja učenika u osnovnoj školi. Učeničke službene majice trebale bi doprinijeti jednakosti, ekonomskoj uštedi u kućnom budžetu, povećanju osjećaja pripadnosti i već spomenutoj kulturi odijevanja koja je danas više nego upitna, ukoliko pričamo o odgojno-obrazovnim ustanovama, pri čemu bih naglasak stavio na odgojnu razinu za koju mi se čini da se pomalo gubi. S druge pak strane, vjerujem da će se pozitivnost ovog projekta vidjeti i u promjeni htjenja i želja djece prema roditeljima, ukoliko imamo na umu da su roditelji vrlo često nesvjesni "taoci" onog što društveni trendovi nameću, a njihova djeca žele imati. I na kraju veliko hvala Vijeću roditelja, Vijeću učenika, Školskom odboru, kao i svim pojedinim roditeljima OŠ Zmijavci bez kojih i bez čije podrške ovaj projekt ne bi bio realiziran, te svim razrednicima i djelatnicima - pojasnio je Kujundžić.

Pošto je iskazana početna namjera, čitav je projekt realiziran nakon što su svoj pristanak dali Vijeće roditelja, Školski odbor te Vijeće učenika. Posebno značajnu podršku projektu iskazalo je upravo Vijeće roditelja, koje je odmah prepoznalo vrijednost čitavog projekta.

Ne možemo, nažalost, poništiti socijalne razlike ni odjećom ni obućom, no bitno je imati primjerenije odjevene učenike u ustanovi kao što je škola. Bez dekoliranih majica, pokidanih rebatinki, previše našminkanih učenica...

A sad, nakon što smo uveli majice kao dio školske uniforme, sljedeći je plan obuća, i to Borovo, one popularne startasice, pa ćemo imati i majice i tenisice kao školsko obilježje. I sve to domaće proizvodnje, jer su školske majice djelo omiške tvornice "Galeb".

Hrvatska kvaliteta

FA 0 1 3

NAŠE ISKUSTVO I PRIMJER DOBRE PRAKSE

Zadovoljstvo uniformama ne krije predsjednik Vijeća učenika **OŠ Zmijavci**, Josip Gudelj. On kaže da uvođenjem uniformi njegova škola doprinosi razvoju školstva u Hrvatskoj. "*Granice odijevanja pomiču neke normalne standarde koji bi se trebali poštivati u školi. Ponosan sam na našega ravnatelja jer je realizirao ovaj projekt*".

Foto album OŠ Zmijavci

NAŠE ISKUSTVO I PRIMJER DOBRE PRAKSE

ima ih još 😊

Osnovna škola “Juraj Dalmatinac” u Šibeniku od ove školske godine **uvodi identične odore za svih svojih 550 učenika od prvog do osmog razreda**, uključujući osnovce u područnim školama u Bilicama i Lozovcu.

‘Tako se borimo protiv socijalne diskriminacije u školi’

Svaki učenik imat će zasad po dvije polo majice *Galeb* s našivenim školskim grbom. Jednu s kratkim rukavima za jesen i proljeće i jednu s dugim rukavima za zimu.

Ideju ravnatelja o uvođenju takvih školskih majica bezrezervno je podržalo dosadašnje školsko Vijeće roditelja i svi članovi su u tome bili jednoglasni.

- Jednake školske odore uvedene su u zemljama Europske unije. Vlade brojnih zapadnoeuropskih država to reguliraju donesenim zakonima, istoobraznim odijevanjem ne dolaze do izražaja materijalno-socijalne razlike među učenicima, a škole dobivaju prepoznatljiv identitet. Školske uniforme su jedno od najjačih sredstava u borbi protiv socijalne diskriminacije u školskim klupama koje, nažalost, ima sve više, ne samo kod nas, negu i u razvijenijim europskim zemljama. Tim ciljem vodili smo se i u našoj školi, a nakon ovog pilot-projekta namjera nam je uvesti i kvalitetniju identičnu školsku odjeću. Želja nam je u budućnosti da ovakvu ideju zapravo prepozna Vlada, odnosno Ministarstvo obrazovanja koje bi sufinanciralo istovjetnu učeničku odjeću u svim osnovnoškolskim ustanovama diljem Hrvatske. Na taj bi se način pokrenula i posrnula tekstilna industrija u državi - rekao je Natko Duvnjak, ravnatelj osnovne škole u Šibeniku.

NAŠE ISKUSTVO I PRIMJER DOBRE PRAKSE

Prije nekih godinu dana krenula je inicijativa za uvođenje školskih uniformi. Naravno, sve je išlo korak po korak, prvo smo dobili suglasnost Vijeća roditelja i Školskog odbora, te krenuli u odabir proizvođača. Ono što mi je posebno drago je što je odabran hrvatski proizvođač, Galeb iz Omiša. Tu je riječ o stopostotnom hrvatskom proizvodu, od konca do finalnog proizvoda – rekao nam je **Natko Duvnjak, ravnatelj OŠ Jurja Dalmatinca**.

Mi nismo prva škola u Hrvatskoj koja je uvela uniforme, ali smo prva koja je krenula s tom inicijativom. Škola u Zmijavcima kod Imotskog je projekt realizirala nešto brže, a i oni su uzeli Galeb majice. Kad bi se ovaj projekt raširio po Hrvatskoj dosta bi pomoglo hrvatskim proizvođačima i tržištu.

– Možete stajati sa strane i čekati da vam nešto padne u krilo ili sami inicirati promjene – zaključuje Duvnjak.

Foto album OŠ Juraj Dalmatinac Šibenik

NAŠ PRIMJER DOBRE PRAKSE ŠKOLSKOG PODUZETNIŠTVA I SOCIJALNOG UKLJUČIVANJA

Srednja strukovna škola Varaždin

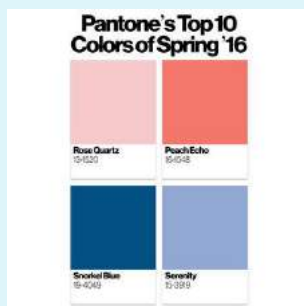
-projektni partner-

Srednja strukovna škola Varaždin već više od 40 godina sustavno vodi brigu o učenicima s teškoćama u razvoju i u svojim učionicama i radionicama za praktičnu nastavu osposobila je za život i rad preko dvije tisuće učenika.

Varaždinska županija je u suradnji s Hrvatskim Zavodom za zapošljavanje i Srednjom strukovnom školom u srpnju 2006. godine pokrenula projekt – osnivanje **Zaštitne radionice** s ciljem iznalaženja mogućnosti za zapošljavanje osoba s invaliditetom i smanjenim radnim sposobnostima – kao prvi takav projekt u Republici Hrvatskoj.

Osnovna djelatnost Zaštitne radionice je **proizvodnja radne i zaštitne odjeće**, izrada dječjih pelenica i **proizvodnja školskog namještaja**.

U Zaštitnoj radionici je zaposleno više od 20 osoba, a njih više od 50% su osobe s invaliditetom.

NAŠE ISKUSTVO I PRIMJER DOBRE PRAKSE

800 učenika svih devet Centara izvrsnosti Varaždinske županije nose školsku odjeću koja je realizirana kroz projekt suradnje tvrtke Galeb d.d. i Zaštitne radionice Srednje strukovne škole Varaždin.

IZVRSNOST NA DJELU
sve o Centrima izvrsnosti na
www.civz.hr

PNI: Standardizacija odijevanja u hrvatskim školama

DODANA VRIJEDNOST PROJEKTA

- rješavanje horizontalnih pitanja -

PROJEKTNI PARTNER

Zaštitna radionica Srednje strukovne škole Varaždin

s ciljem jačanja mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom i smanjenim radnim sposobnostima.

PROJEKTNI ZADATAK

- ✓ Izrada i isporuka **dijela pilot linije školske odjeće.**
- ✓ Izrada i isporuka pilot linije **radnih kuta za nastavno i ostalo osoblje** škola uključenih u pilot projekt.

Mogućnost ugovaranja daljnje suradnje ove ustanove i škola za nastavak i širenje projektnih aktivnosti, ispunjavanje zamjenske kvote o zapošljavanju osoba s invaliditetom sklapanjem ugovora o poslovnoj suradnji sa Zaštitnom radionicom i sličnim tvrtkama s kojima surađujemo:

URIHO Zagreb (Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom)

DES Split (Ustanova za zapošljavanje, rad i profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom)

PNI: Standardizacija odijevanja u hrvatskim školama

PROJEKTNE AKTIVNOSTI

- provođenje ANKETE u školama
- usvajanje prijedloga temeljem rezultata ankete, suglasnost ŠKOLSKOG ODBORA, VIJEĆA RODITELJA I VIJEĆA UČENIKA, usuglašenost izgleda (model, boja, logotip škole, cijena)
- imenovanje RADNIH SKUPINA za praćenje provedbe i utjecaja
- isporuka setova školske odjeće (količine, rokovi)
- kontinuirano praćenje provedbe pilot projekta i marketing projekta
- izrada nacrtu dokumenta na temelju dobivenih rezultata monitoringa pilot projekta .

PNI: Standardizacija odijevanja u hrvatskim školama

Praćenje provedbe

- Uz radnu skupinu nositelja projekta, u svakoj školi uključenoj u pilot projekt imenovati stručnu radnu skupinu za praćenje utjecaja-stručne službe, vijeća, odbori
- Izraditi anketne upitnike, progresivno kroz faze projekta u jednoj školskoj godini, uključiti visokoškolsku ustanovu (Filozofski fakultet-sociologija): dokumentiranje stavova, mišljenja, promjena -učenici, roditelji, nastavnici, javnost...
- Raditi na vidljivosti projekta i diseminaciji projektnih rezultata/primjera dobre prakse svih uključenih, uključiti jedinice lokalne i regionalne samouprave – mogućnost sufinanciranja
- Rezultate istraživanja prezentirati u zajedničkom dokumentu, utjecati na donošenje politika na nacionalnoj razini-radna skupina, nacionalna vijeća
- Osigurati nastavak projektnih aktivnosti, predlagati nove oblike suradnje

Slijediti druge?

Pojedini poznati i prihvaćeni modeli uniformiranja zbog razlike u mentalitetu, povijesnim prilikama, društvenom uređenju i životnom standardu definitivno su predmet diskusije kada govorimo o standardizaciji odijevanja u obrazovnim institucijama.

**MADE IN
CROATIA**

Mi znamo bolje!

- ✓ NIJE STROGO, A UJEDNAČENO
- ✓ KVALITETNO, A CIJENOM PRIHVATLJIVO
- ✓ KLASIČNO, A UGODNO
- ✓ JEDNOSTAVNO - LIJEPO - NAŠE!

IZ KATALOGA ŠKOLSKE ODJEĆE 2016/2017

PANTONE®
15-1283 TPX
Autumn Glory

PANTONE®
15-4825 TPX
Blue Curacao

PANTONE®
12-0643 TPX
Blazing Yellow

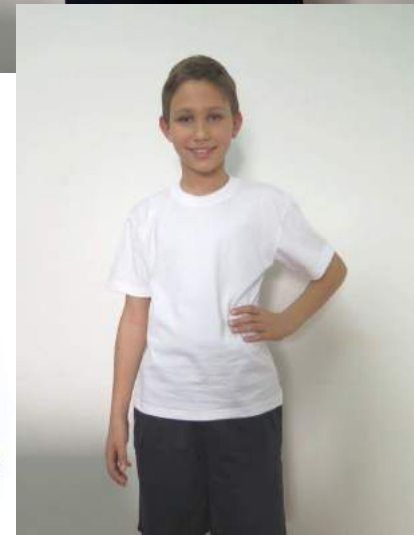
PANTONE®
17-2038 TPX
Magenta

PANTONE®
18-3949 TPX
Dazzling Blue

Hrvatska kvaliteta
FA 013

PNI: Standardizacija odijevanja u hrvatskim školama

Pokrenimo zajedno pozitivne promjene!

**HRVATSKI KLASTER
KONKURENTNOSTI**
Industrija tekstila, kože i obuće

- Sigurni smo da uvođenjem standardne školske odjeće nećemo izbrisati socijalne razlike među djecom, ipak, učiniti ćemo ih manje vidljivima...**
- ...dati ćemo doprinos u poticanju jednakosti, te jačanju osjećaja ponosa i pripadnosti određenoj školi**
- ... poticati iskazivanje individualnosti učenika usmjeravanjem primarno na znanje, zalaganje, primjereno ponašanje i školski uspjeh**
- ...poticati kulturu tolerancije i jednakih prilika za sve, bez obzira na socijalni status**
- ...poštivati pravila i iskazivati poštivanje prema obrazovnoj instituciji i njezinim djelatnicima**
- ...preventivno djelovati na smanjenje stope vršnjačkog nasilja među djecom uzrokovane dohodovnom nejednakošću gdje često dolazi do socijalnog isključivanja pojedinca omalovažavanjem i izrugivanjem zbog slabijeg imovinskog statusa na prvi pogled vidljivog po odjeći koju nosi**
- ...otvoreno progovoriti o problematici i dokumentirati utjecaj provedenih mjera na rješavanje problema**
- ...podupirati domaću tekstilnu proizvodnju, jačanjem konkurentnosti zadržati postojeća i otvarati nova radna mjesta**
- ...pridonositi izjednačavanju mogućnosti rada i zapošljavanja osoba s invaliditetom i smanjenim radnim sposobnostima**

PILOT PROJEKTU

Standardizacija odijevanja u hrvatskim školama

Hrvatski klaster konkurentnosti Industrije tekstila, kože i obuće dodijelio je oznaku **PNI**

Projekt od nacionalnog interesa

Anita Rogošić, voditelj projekta

M: 091 4949 024

T: 021 434 750

E-mail: anita.rogosic@galeb.hr

Josip Vuksan, voditelj prodaje

M: 098 538 969

T: 021 434 738

E-mail: josip.vuksan@galeb.hr

Denis Barbić, voditelj ključnih kupaca pp B2B

M: 091 4974 010

T: 021 434 729

E-mail: denis.barbic@galeb.hr

Ivica Glavinić, voditelj ključnih kupaca pp B2B

M: 091 4974 349

T: 021 434 729

E-mail: ivica.glavinic@galeb.hr

Obratite nam se s povjerenjem i uključite se u pilot projekt: prvi korak je prezentacija PNI projekta u Vašoj školi i provođenje ankete.

HVALA!